

КАЗКОТЕРАПІЯ В КОРЕКЦІЙНІЙ РОБОТІ

Казкотерапія - це система передачі життєвого досвіду, розвитку соціальної чутливості, інтуїції і творчих здібностей дітей.

Казкотерапія використовує казкову форму для інтеграції особистості дитини, розвитку творчих її здібностей, розширення свідомості, вдосконалення взаємодії з оточуючим світом.

Казки викликають інтенсивну емоційну реакцію. Казкові образи звертаються одночасно до свідомості та до підсвідомості. Казка дозволяє вийти за рамки звичайного життя, в доступній формі вивчати світ почуттів і переживань, ідентифікувати себе з певним персонажем і таким чином подивитись на свої проблеми зі сторони.

Казкотерапія допомагає розв'язати такі проблеми:

- труднощі в навчанні;
- інтеграція особистості у соціум;
- розвиток творчих здібностей;
- розширення свідомості;
- вдосконалення взаємодії з навколишнім світом;
- психологічна підготовка до напружених емоційних ситуацій.

Привабливість казки як засобу педагогічного впливу для дитини обумовлена її **властивостями:**

- відсутність прямих повчань, напучувань; події казкової історії логічні, природно витікають одна з одної, що дозволяє дитині засвоювати причинно-наслідкові зв'язки і спиратись на них;

- через образи казки дитина знайомиться з досвідом багатьох поколінь. У казкових сюжетах зустрічаються ситуації і проблеми, які переживає кожна людина (відокремлення від батьків, життєвий вибір, взаємодопомога, кохання, боротьба добра і зла). Перемога добра забезпечує дитині відчуття психологічної захищеності. Дитина засвоює, що випробування сприяють внутрішньому росту людини;

- відсутність фіксації імені головного героя та місця подій (головний герой – це збірний образ, з яким дитина може ідентифікувати себе);

- символічність, що забезпечує хороші можливості особових проєкцій;

- цікавий сюжет, наповнений загадками, чарами, неочікуваними перетвореннями героїв, забезпечує активне сприймання та засвоєння інформації.

У сучасній казкотерапії існують **3 напрями використання казок** – діагностичний, напрям впливу та напрям розвитку.

Концепція комплексної казкотерапії базується на 5 видах казок:

- *художні* – народні казки, міфи, притчі, авторські історії;
- *дидактичні* – у формі таких казок подаються навчальні завдання. Вони можуть розкривати сенс і важливість певних знань;
- *медитативні* слугують для зняття психоемоційного напруження, створення кращих моделей взаємин;
- *психотерапевтичні* розкривають глибинний зміст подій;
- *психокорекційні* призначені для м'якого впливу на поведінку дитини.

Розповідання казок завжди приносить малютам велику радість. Сила впливу казки залежить не лише від змісту, а й від уміння яскраво й образно її розповісти. Тому, розповідаючи казку, потрібно виразно розповідати, вживаючи характерні казкові фрази, епітети, створити теплу й задушевну обстановку. Під час слухання казки дитина є не тільки пасивним слухачем, але й активним оповідачем. Такі питання, як «Розкажи, чому...», «А як би ти вчинив(ла) на місці героя?» – дають можливість дитині висловити власну думку.

Почуття та свої переживання, викликані казковими образами, проявляються в іграх – драматизаціях. Вони допомагають дитині глибше сприймати зміст твору. У драматизації дитина безупинно обіграє різні ситуації: то вона повинна запитувати, то відповідати, то розповідати, говорячи від імені

іншого. Таким чином діти поповнюють і збагачують свій словник за допомогою казки, яка практично сприяє засвоєнню потрібної форми мови.

Педагогічні умови роботи з казкою:

- розуміння дітьми змісту казкових текстів;
- наявність позитивних емоційних стимулів у дітей;
- моделювання ігрових ситуацій за змістом казок;
- взаємозв'язок різних видів діяльності (навчальної, мовленнєвої, театральної-художньої, образотворчої).

Види роботи з казкою:

1. Використання казки як метафори.

Казкові образи і сюжети асоціюються з життєвим досвідом дитини. Ці асоціації можна обговорити.

2. Малювання за мотивами казки.

Вільні асоціації проявляються в малюнках, які аналізують та обговорюють.

3. Обговорення поведінки і мотивів вчинків персонажів.

Вчинки персонажів є приводом для розмови про моральні цінності, систему оцінювання себе та оточуючих.

4. Програвання епізодів казки.

5. Використання казки як притчі-повчання.

Підказка варіанту вирішення ситуації на прикладі казкового сюжету.

6. Творча робота за мотивами казки (дописування, переписування, робота з казкою).

Інсценування казки сприяє розвитку мовлення моторики, емоційно-вольової сфери, акторських здібностей і т.п.

У роботі над казкою доцільно використовувати наступні ігри:

- «Хто я?» - педагог називає характерні ознаки, а діти відгадують, про кого мова;
- «Добери прислів'я» - педагог промовляє прислів'я а діти відбирають ті що характеризують того чи іншого героя;

- «Виправ помилку» - педагог промовляє речення, а діти визначають де допущені помилки: «Працьовиті мишинята цілий день гуляли та пісні співали», «Доброзичливий вовк постукав у двері і заспівав грубим голосом» тощо.